

การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มีต่อศาสนา

A STUDY OF CHULALONGKORN UNIVERSITY
STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS
RELIGION

โดย

นางสาวสลิลลา วรรณัจฉริยา ค.บ.

005350

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกจิตวิทยา

พ.ศ. ๒๕๑๒

i 17827358

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
ประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

123 4567

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย

.....

วันที่...6...เดือน...พฤษภาคม.....พ.ศ. 2512

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อศาสนา ตัวอย่างประชากรได้แก่ นิสิตชั้นปีสุดท้ายจำนวน ๔๓๐ คน เป็นชาย ๑๕๖ คน เป็นหญิง ๒๗๔ คน ซึ่งจำนวนนี้ได้เลือกมาจากนิสิต ๕ คณะ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะละ ๕๐ คน โดยประมาณ แบบสอบถามที่ใช้ได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ศาสตราจารย์ Basabe ซึ่งใช้ทดสอบทัศนคติของเด็กหนุ่มสาวญี่ปุ่นที่มีต่อศาสนา นอกจากนี้ยังมีแบบสัมภาษณ์ข้อเขียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยความช่วยเหลือของนักมานุษยวิทยา สังคม เพื่อหารายละเอียดที่จะใช้ในการอภิปรายผล ในการวิเคราะห์คำตอบนั้นได้จำแนกประชากรออกตาม เพศ กลุ่มวิชา กลุ่มอุดมคติของชีวิต และกลุ่มพื้นฐานความเชื่อทางศาสนา เมื่อวิเคราะห์คำตอบโดยใช้การคำนวณร้อยละแล้วผลปรากฏว่า นิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับศาสนา นิสิตมองศาสนาในแง่ศีลธรรมจรรยา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่ยิ่งทางใจ เมื่อวิเคราะห์คำตอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนแล้วผลปรากฏว่า (ก) มีความแตกต่างในทัศนคติต่อศาสนาระหว่างเพศ กล่าวคือ เพศหญิงมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับศาสนามากกว่าเพศชาย (ข) ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อศาสนาเมื่อจำแนกนิสิตตามกลุ่มวิชา : วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ (ค) มีความแตกต่างในทัศนคติต่อศาสนา เมื่อจำแนกนิสิตตามกลุ่มอุดมคติของชีวิต :

(๑) ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ พยายามกว้างชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม (๒) กว้างชีวิตตามความชอบ และความสนใจของตน (๓) แสวงหาตำแหน่งในสังคม ความร่ำรวย และชื่อเสียง (๔) กว้างชีวิตอยู่ในศีลในธรรม (๕) ห่มเหตนเองเพื่อประโยชน์แก่สังคม

คู่ที่ต่างกันคือ กลุ่ม ๔ ต่างจากกลุ่ม ๓ และกลุ่ม ๔ ต่างจากกลุ่ม ๕ กล่าวคือ กลุ่ม ๔ จะมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับศาสนามากกว่ากลุ่ม ๓ และกลุ่ม ๕ (ง) มีความแตกต่างในทัศนคติต่อศาสนาเมื่อจำแนกนิสิตตามกลุ่มพื้นฐานความเชื่อทางศาสนา : (๑) เชื่อด้วยการตัดสินใจเอง (๒) เชื่อตามบิดามารดา (๓) ยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะเชื่อ (๔) ไม่มีความเชื่อ กลุ่มที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นอีก ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มไม่มีความเชื่อ ซึ่งมีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับศาสนามาน้อยกว่ากลุ่มอื่น.

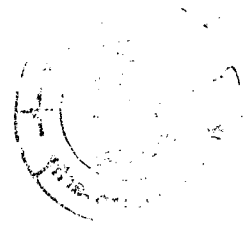
ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the attitudes of Chulalongkorn University students towards religion. Subjects were 430 seniors: 196 males and 234 females. Of these numbers approximately 50 persons were selected from each of the 9 faculties in Chulalongkorn University. The questionnaire used in this study was an adaptation of Professor Basabe's questionnaire which had been used to investigate the attitudes of the Japanese youth towards religion. There was also a form of written interview constructed with some help from a Thai cultural anthropologist to get the detail of the responses for discussion of the results. For analysis of responses, subjects were divided into four categories: (a) by sex (b) by academic subjects (c) by life ideal (d) by backgrounds of faith. When the responses were analysed by using percentage, it was found that the majority of the subjects had a favorable attitude towards religion. They viewed religion as a moral restraint and as a support for man's heart. When variance of the subjects' responses was analysed, it was found that :- (a) There were significant differences in attitudes towards religion between males and females: females had a more favorable attitude towards religion than males. (b) There was no significant difference in attitudes towards religion among the students who studied in four different subjects: natural science, social science, humanities, and fine arts. (c) There were significant differences in attitudes towards religion among the students who belonged to different life ideal groups: (1) without any special aims, to try to live satisfied and in harmony with the environment and the circumstances which surround me (2) to live a life according to my likes and interests (3) to seek after a good social position, wealth and fame (4) to live a clean and honest life (5) to exert myself for the good of men and society. The two pairs of groups which were significantly different were group (4) and (3), and group (4) and (5); namely

group (4) had a more favorable attitude towards religion than group (3) and group (5) (d) There were significant differences in attitudes towards religion among students who belonged to groups having different backgrounds of faith: (1) own conviction (2) following parents' opinion (3) not yet decided (4) non-believing. The group which was significantly different from the other three groups was the non-believing which had a less favorable attitude towards religion.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จขึ้นได้จากความช่วยเหลือของอาจารย์หลายท่านคือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทธยา สายหู อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณา
 ระยะเวลาให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุรี จุติกุล ได้กรุณาแนะนำแบบสอบถามที่ใช้ใน
 การวิจัย

อาจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการ
 ทางการวิจัย และทางสถิติ

อาจารย์ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา

อาจารย์ ดร. อัจจง ชุมสาย ณ อยุธยา ได้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ยิ่ง
 เกี่ยวกับศาสนา และกรุณาช่วยเก็บข้อมูลให้ส่วนหนึ่ง

อาจารย์ สุพจน์ โกสียะจินดา ได้กรุณาช่วยเหลือทางการคำนวณด้วยเครื่อง
 คอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลทำได้ละเอียดยิ่งขึ้น

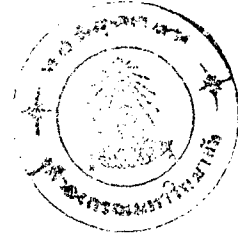
ผู้ทำวิทยานิพนธ์รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ และขอขอบพระคุณอย่าง
 สูงมา ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้ทำวิทยานิพนธ์ขอขอบคุณผู้สื่กคนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบ
 สอบถาม และขอขอบพระคุณอาจารย์ และตัวแทนบัณฑิตที่ให้ความช่วยเหลือในการรวบรวม
 ข้อมูล.

๗

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	๗
รายการตารางประกอบ.....	ณ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	๒
สมมุติฐาน.....	๓
ความเชื่อเบื้องต้น.....	๓
คำจำกัดความ.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒ วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	๖
ตัวอย่างประชากร.....	๖
เครื่องมือที่ใช้.....	๑๐
การรวบรวมข้อมูล.....	๑๓
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๑๓

บทที่

หน้า

๓	ผลการวิจัยและการอภิปราย.....	๑๕
๔	การสรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	๕๑
ผนวก ก.	.....	๕๘
ผนวก ข.	.....	๖๘
ผนวก ค.	.....	๗๑
ผนวก ง.	.....	๗๕
บรรณานุกรม.....		๗๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑	ตัวอย่างประชากรจากนิสิตชั้นปีสุดท้าย ๕ คณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย..... ๕
๒	ศาสนาที่นิสิตนับถือ..... ๑๕
๓	คำจำกัดความของศาสนาเรียงตามลำดับความนิยมของผู้ใช้..... ๑๖
๔	ทัศนคติของนิสิตต่อศาสนา เมื่อจำแนกตามเพศ กลุ่มวิชา กลุ่มอุดมคติ และกลุ่มพื้นฐานความเชื่อ..... ๑๘
๕	การวิเคราะห์ความแปรผันของทัศนคติที่ได้จากกลุ่มนิสิตชาย และกลุ่มนิสิตหญิง..... ๓๕
๖	การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนิสิต เมื่อจำแนกตามกลุ่มวิชา..... ๔๐
๗	การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนิสิต เมื่อจำแนกตามกลุ่มอุดมคติของชีวิต..... ๔๑
๘	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคู่ของกลุ่มอุดมคติ โดยวิธีการของ Newman-Keuls..... ๔๒
๙	การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนิสิต เมื่อจำแนกตามพื้นฐานความเชื่อ..... ๔๔
๑๐	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคู่ของกลุ่มพื้นฐานความเชื่อโดยวิธีการของ Newman-Keuls..... ๔๕